

Waterloo 1815 - 2015

Toen de colleges van dit schooljaar waren afgelopen, zijn we met onze vakbroeders van Driestar Hogeschool naar Waterloo getogen. Daar werd van 18 tot 20 juni de Slag bij Waterloo herdacht die daar precies 200 jaar geleden gevochten was tussen Napoleon en de geallieerde troepen. Deze herdenking zou een *Mass Event* gaan worden! De hele slag zou worden opgevoerd door 6000 re-enacters. Men verwachtte per avond zestigduizend mensen. Dat ik onder mijn collega's bekend sta als volstrekke *Einzelgänger* mocht niet baten. Ik moest en zou mee om me één te voelen met de mensheid. Wat ons koningspaar zelfs niet gelukt was, viel mij zomaar ten deel. Ik had een kaart en was erbij!

En zo zijn wij in het spoor van Napoleon gegaan. Eerst bezochten we het kasteel waar Napoleon de nacht doorbracht en dat de omineuze naam Chateau de la Paix (Kasteel van de vrede) draagt. We hebben 's mans hemelbed aanschouwd. Je kon daar voor 2000 euro een marmeren Napoleonbuste kopen. Vervolgens gingen we naar de Moulin Naveau - Napoleons strategische uitkijkpost – en voort trokken wij via Ligny naar Waterloo zelf. We zouden daar gaan eten want met een lege maag is het moeilijk vechten. Een paar ruiters van Wellington kruisten ons pad en het scheelde niet veel of we werden aan hun bajonetten geregen. Maar het liep goed af en we hebben heerlijk onder de olmen gegeten. Je mag het natuurlijk niet zeggen als Schots grenadier, maar ik vond dat onderdeel van de slag bij Waterloo eerlijk gezegd het prettigst. Ik waande me even op vakantie in Frankrijk!

Maar niet getalmd! Te wapen burgers! We trokken op naar de tribunes van Waterloo. In de verte zagen we de Leeuw van Waterloo hoog op zijn heuvel staan. Het was een hele klim erheen, maar uiteindelijk zaten we aan de voeten van het immense beeld van de leeuw. We konden het hele slagveld overzien. Her en der trokken de troepen op. Toen we weer op de grond waren, was het inmiddels zeer druk geworden. Stapvoets bewogen de massa's zich naar de tribunes. Ze liepen van twee kanten daar heen langs één baan van de weg en precies waar wij stonden botsten de massa's op elkaar. Langzaam voelden wij van achter en van voor de druk van mensenlichamen toenemen. Ik dacht: als er nu paniek uitbreekt, gaat het fout. Maar gelukkig bleef iedereen rustig en nam de druk weer af. Uiteindelijk kwamen we op de tribune. Die was misschien wel een kilometer lang en loodrecht erop zag je nog een kilometerlange tribune. Nooit eerder zag ik zo'n gigantische mensenmassa.

De slag begon. Je kon nauwelijks wat zien. De slag werd in drie talen naverteld. Tussendoor zag je ergens in de verte wat rijen soldaten en een paar kanonnen. Er was wat vuurwerk en vooral een hele hoop rook. Af en toe trok er een ploegje paarden met ruiters voorbij en heel soms stooft Napoleon zelf op zijn gevlekte schimmel voorbij. Dat steeg er een gejuich op uit de menigte.

Ineens beklemde mij dit alles. Ik dacht: We zitten hier feest te vieren en er wordt geapplaudiseerd voor Napoleon en je kan ook nog à raison van twee mille zijn buste kopen voor thuis op de schoorsteen. Het lijkt wel of deze wereldheerser - in tegenstelling tot al die andere historische schurken die de nameloze mensheid hebben gezeseld - ontsnapt aan het imago van de slechterik. Maar Napoleon was toch de man die op veldtocht ging naar Rusland met 650.000 mannen waarvan er slechts 20.000 terugkeerden? Hij was toch de man die, omdat hij zo nodig van Elba moest ontsnappen om de wereld nog een keer te gaan veroveren, hier in Waterloo vele tienduizenden mannen en niet te vergeten ook honderden onschuldige paarden de dood injoeg? En wat was nu het netto resultaat anders dan dat onze balling Nappy verhuisde van Elba naar St. Helena?

De gruwel van deze oorlog nam me te pakken. Wat is dit voor een infernale wereld? Wat maakt dat dergelijke gekken altijd weer de massa's achter zich krijgen? Waarom stoppen we hen niet?

Het werd al donker toen we onze ransels pakten en het veld ruimden. Ik wierp nog een blik achterom. In de verte zag ik het silhouet van de Leeuw van Waterloo. Die riep bij mij in een flits het beeld op van de Leeuw Aslan uit de Narnia-boeken van C.S. Lewis. Die Leeuw symboliseert Christus Die uiteindelijk het kwaad overwint. 'De duisternis zal worden verzwolgen door Zijn licht'.

Dr. Ewald Mackay